

Innhold

Forord	5
Innhold	7
Kapittel 1	
Hva er begynneropplæring i KRLE?	13
<i>Eli-Anne Vongraven Eriksen, Ragnhild Laird Iversen og Kristine Toft Rosland</i>	
Begynneropplæringsbegrepet	14
Begynneropplæring i KRLE	18
KRLE-fagets særstilling	25
Kontekst og bakgrunn for læreplanen i KRLE	28
Læreplanen i KRLE	28
Begynneropplæringsbegrepet i denne antologien	31
Referanser	34
Kapittel 2	
Begynneropplæring i KRLE – i lærerutdanningene	38
<i>Kristine Toft Rosland</i>	
Introduksjon	38
Studien	39
Undersøkelsens materiale og utvalgsriterier	39
Intervjuundersøkelsen	40
Anonymisering	40
Prosjektet «Begynneropplæring i KRLE»	41
Begynneropplæringsbegrepet	41
Begynneropplæring ovenfra	41

Begynneropplæring nedenfra	42
Funn	43
Hvordan ser det ut i lærerutdanningene?	43
Undervisning i KRLE for de yngste elevene.....	45
Egen erfaring med begynneropplæring	46
Forståelse av begynneropplæring	47
Et fagspesifikt begrep?	48
Det som <i>ikke</i> er begynneropplæring.....	49
Ferdighetstrening eller fagspesifikk opplæring?	50
KRLE som omstridt fag.....	50
Avsluttende diskusjon.....	51
Veien videre	53
Referanser	54

Kapittel 3

Digital etikk i begynneropplæring i KRLE

– læreplananalyse og undervisningseksempel.....	57
<i>Leonora Onarheim Bergsjø</i>	
Innledning.....	57
Teoretiske refleksjoner.....	58
Hva er digital dømmekraft?	58
Hva er digital etikk?	60
Hvordan læres og trenes digitaletisk refleksjon?.....	62
Metodiske refleksjoner	63
Resultater.....	64
Skal elevene få kunnskap og ferdigheter knyttet til etisk bruk av digitale verktøy?	64
Hva slags erfaring skal elevene få med etisk refleksjon over digital teknologi?.....	65
Skal elevene lære om juridiske, sosiale og digitaletiske aspekter ved digital teknologi?	66
Diskusjon	67
Etisk refleksjon over digital teknologi i læreplanen – hovedtrekk	68
Begynneropplæring i digital dømmekraft i KRLE – et eksempel.....	70
Referanser	72

Kapittel 4

Samtalens skjøre tråd. Dialogisk potensial

i KRLE-undervisning på andre trinn 76

Kari Krogstad

Introduksjon 76

Forskning på begynneropplæring i KRLE..... 77

Samtale og dialog i KRLE på småskoletrinnet 80

Samtaledidaktikk som arbeidsmåte 82

Innsamling og avgrensning av empiri..... 85

Dialogisk potensial og elevers initiativ i undervisning
om kristendommen..... 87

 Observasjon 1. Introduksjon til kristendommen..... 88

 Observasjon 2. Bønn 91

 Observasjon 3. Den hellige ånd 92

 Utforskende samtaler i KRLE..... 94

Didaktiske implikasjoner for samtalepraksis i
begynneropplæring i KRLE 95

Referanser 96

Kapittel 5

Samisk innhold i KRLE-faget på småskoletrinnet

– synliggjøring, ikke andregjøring 100

Renate Banschbach Eggen

Introduksjon 100

Samisk innhold i KRLE-fagets læreplan for 1.–4. trinn..... 101

Majoritetsperspektivet som utfordring i formidling
av samisk innhold 103

Andregjøring i Utdanningsdirektoratets støtteressurs
til arbeid med samisk innhold i KRLE-faget..... 105

Eksisterende forskning og faglitteratur om formidling
av samisk innhold med relevans for KRLE-faget..... 109

Synliggjøring som didaktisk tilnærming..... 112

Sørsamisk kirkebok som undervisningsressurs
på småskoletrinnet 113

Referanser 114

Kapittel 6**Hinduistiske fortellinger fra tegneserier**

i begynneropplæring og barnehage	118
<i>Ina Marie Lunde Ilkama og Camilla Stabel Jørgensen</i>	
Introduksjon	118
Religionenes fortellinger i skolens og barnehagens styringsdokumenter	119
Religionenes fortellinger i tidligere forskning med relevans for begynneropplæring i KRLE.....	120
Perspektiv på progresjon i tidligere forskning med relevans for begynneropplæring i KRLE.....	123
Metode og materiale	123
Presentasjon av funn	125
Didaktisk potensial.....	125
Vold som utfordring.....	126
Hinduismen fremstår som fremmed.....	127
Allmennmenneskelige lesninger	128
Kristne lesinger	129
Diskusjon	130
Risiko for forkynnelse fra kilder	130
Fra arbeid med eksistensielle spørsmål til faglig dybde.....	131
Avsluttende betraktninger	136
Referanser	137

Kapittel 7**Døden på Noahs ark. Risiko og mulighetsrom**

ved lekbasert undervisning i KRLE	139
<i>Ragnhild Laird Iversen</i>	
Introduksjon	139
Lekbasert undervisning.....	140
Metode	142
Episoder hvor religionsformidling kombineres med lek.....	143
Episode 1: Døden på Noahs ark.....	143
Episode 2: Fotvask før påske.....	144
Diskusjon	145

Modell for vurdering av arbeidsformer	148
Konklusjon	152
Referanser	153

Kapittel 8

Leker som læringsressurs for de yngste KRLE-elevene

Silje Frydenlund og Inge Andersland

Introduksjon	156
Teoretisk utgangspunkt	158
Metode	160
Første runde med leker som læringsressurs i KRLE-undervisning	162
Andre runde med leker som læringsressurs i KRLE-undervisning	163
Diskusjon	168
Oppsummering	169
Referanser	171

Kapittel 9

Det fysiske miljøet som pedagogisk ressurs

i Steinerskolens etikkopplæring

Vilde Stabel

Introduksjon	172
Steinerskolens førsteklassepedagogikk	173
Begynneropplæring i etikk	177
Metode og materiale	179
Presentasjon av funn	180
Omtanke for omgivelsene	181
Arenaer for etisk danning	183
Drøfting	186
Avsluttende betraktninger	188
Referanser	189

Om forfatterne	192
-----------------------------	------------